

Factsheet:

Zorg door eerstelijns fysio- en oefentherapeuten voor patiënten met claudicatio intermittens; resultaten van NIVEL Zorgregistraties eerste lijn

Di-Janne Barten, Lando Koppes
Juli 2016

Hoe vaak zien fysiotherapeuten en oefentherapeuten patiënten met claudicatio intermittens?

In de periode 2014 – april 2016 zijn 330 behandel episodes geregistreerd in NIVEL Zorgregistraties, waarvan 321 door fysiotherapeuten en 9 door oefentherapeuten. Dit is respectievelijk 0,4% en 0,08% van het totaal aantal geregistreerde episodes in deze periode. Ruim 6 van de 10 patiënten met claudicatio intermittens is man. De gemiddelde leeftijd is 71 jaar (Tabel 1).

Tabel 1 Geslacht en leeftijd van patiënten met claudicatio intermittens in de eerstelijns fysio-/oefentherapiepraktijk

Geslacht	
Man	62%
Vrouw	38%
Leeftijd	
5-17 jaar	<1%
18-44 jaar	<1%
45-64 jaar	23%
65-74 jaar	34%
75-84 jaar	32%
>85 jaar	9%
Gemiddelde leeftijd	71 jaar
Aantal patiënten	330

Wijze van toegang

Slechts 5% van de patiënten met claudicatio intermittens komt op eigen initiatief, wat laag is in vergelijking met de totale populatie die een fysio-/oefentherapeut bezoekt. In het geval van verwijzing zijn de huisarts en de chirurg de meest voorkomende verwijzers (Tabel 2).

Tabel 2 Verwijzers van patiënten met claudicatio intermittens in de fysio-/oefentherapiepraktijk

Verwijzer	
Huisarts	35%
Medisch specialist, chirurg	32%
Medisch specialist, anders	18%
Medisch specialist, niet nader gespecificeerd	13%
Medisch specialist, orthopeed	<1%
Medisch specialist, neuroloog	<1%
Aantal patiënten	262

Gezondheidsprobleem

Patiënten met claudicatio intermittens hebben vaak al langer dan 6 maanden klachten wanneer ze bij een fysio-/oefentherapeut aankloppen voor hulp. In de ruime meerderheid van de gevallen gaat het om een niet-recidiverende klacht. Bij 3 van de 4 patiënten is de verwachting dat de klacht gedeeltelijk zal herstellen (Tabel 3).

Tabel 3 Kenmerken gezondheidsprobleem van patiënten met claudicatio intermittens in de fysio-/oefentherapiepraktijk

Duur van de klacht	
<1 maand	8%
1-3 maanden	14%
3-6 maanden	11%
>6 maanden	66%
Recidief	
Ja	21%
Nee	79%
Prognose herstel	
Volledig herstel	14%
Gedeeltelijk herstel	74%
Geen herstel	12%
Aantal patiënten	195

Gebruik van meetinstrumenten

Bij 62% van de patiënten met claudicatio intermittens worden één of meer meetinstrumenten gebruikt gedurende de behandeling. De mediaan voor het aantal verschillende meetinstrumenten per behandeling is 2, de mediaan voor het aantal meetherhalingen van één instrument is ook 2.

De Patiënt Specifieke Klachtenlijst wordt het vaakst gebruikt, namelijk bij 77% van de patiënten bij wie een meetinstrument wordt gebruikt. De ACSM-schaal (American College for Sports Medicine) wordt ingezet bij 4 op de 10 gemeten patiënten. De Visual Analogue Scale en twee looptesten completeren de top 5 van meest gebruikte meetinstrumenten bij patiënten met claudicatio intermittens (Tabel 4).

Tabel 4 Top 5 meest gebruikte meetinstrumenten bij patiënten met claudicatio intermittens in de fysio-/oefentherapiepraktijk

Top 5 gebruikte meetinstrumenten	% gebruik bij patiënten waarbij minimaal een meetinstrument is gebruikt
Patiënt Specifieke Klachtenlijst	77%
ACSM schaal voor pijn	42%
Visual Analogue Scale	28%
Shuttle Walk Test	17%
6 minuten looptest	9%

Omvang van de behandeling

Een behandeling is gedefinieerd als de reeks van het eerste tot en met het laatste behandelcontact voor één gezondheidsprobleem. Het gemiddelde aantal behandelcontacten per behandeling van patiënten met claudicatio intermittens is 20,7 met een standaarddeviatie van 21,8 (Tabel 5). Een behandeling duurt gemiddeld 17,8 weken (standaarddeviatie 17,8).

Tabel 5 Omvang van de behandeling voor patiënten met claudicatio intermittens in de fysio-/oefentherapiepraktijk

Omvang behandeling	
1-10 behandelingen	43%
11-20 behandelingen	24%
21-30 behandelingen	10%
31-40 behandelingen	9%
41-50 behandelingen	5%
51-60 behandelingen	3%
61-70 behandelingen	2%
71-80 behandelingen	<1%
>81 behandelingen	4%
Gemiddeld aantal behandelingen	20,7 (standaarddeviatie 21,8)
Gemiddelde duur van de behandeling	17,8 weken (standaarddeviatie 17,8)
Aantal patiënten	223

Evaluatie van de behandeling

Bij 70% van de patiënten wordt als reden van afsluiting van de zorg genoemd dat de patiënt uitbehandeld is. Verder valt op dat in 16% van de gevallen de patiënt op eigen initiatief de behandeling stopt. Bij 3 van de 4 patiënten worden volgens de therapeut de behandeldoelen volledig behaald. De Patiënt Specifieke Klachtenlijst laat een gemiddelde positieve verandering zien van 35 punten (range 0-100) op de meest belangrijke beperkte activiteit, 22 punten op de één na belangrijkste activiteit en 16 punten op de als derde genoemde beperkte activiteit. De score op de Visual Analogue Scale verbetert 1,3 punten (range 0-10) (Tabel 6).

Opgemerkt moet worden dat het aantal patiënten waarbij evaluatiegegevens zijn ingevuld beperkt is.

Tabel 6 Evaluatie van de behandeling van patiënten met claudicatio intermittens in de fysio-/oefentherapiepraktijk

Reden einde zorg (n=71)	
Patiënt uitbehandeld	70%
Maximaal aantal vergoede zittingen bereikt	1%
Gestaakt door patiënt	17%
Gestaakt door verwijzer	3%
Gestaakt door paramedicus	3%
Anders	6%
Resultaat behandeling (n=43)	
Behandeldoelen niet bereikt	2%
Behandeldoelen gedeeltelijk bereikt	23%
Behandeldoelen volledig bereikt	74%
Evaluatie klinimetrie (n=24-83)	
Patiënt Specifieke Klachtenlijst activiteit 1	-35 punten (sd 21)
Patiënt Specifieke Klachtenlijst activiteit 2	-22 punten (sd 29)
Patiënt Specifieke Klachtenlijst activiteit 3	-16 punten (sd 27)
Visual Analogue Scale	-1,3 punten (sd 2,3)

Over NIVEL Zorgregistraties eerste lijn

De resultaten in dit overzicht zijn gebaseerd op gegevens uit NIVEL Zorgregistraties over de periode 2014 tot en met april 2016. Enkel behandel episodes met een DCSPH (Diagnose CoderingsSysteem Paramedische Hulp) eindigend op 48 die betrekking hadden op de onderste extremiteit, één lichaamshelft of een gegeneraliseerd karakter hadden zijn geïnccludeerd.

NIVEL Zorgregistraties is een landelijk representatief netwerk van verschillende eerstelijns disciplines, waaronder (Algemene) Fysiotherapie en Oefentherapie. Therapeuten registreren binnen dit netwerk gegevens over de zorg die ze leveren aan hun patiënten. Deze, routinematig vastgelegde, gegevens worden via een Trusted Third Party aan het NIVEL geleverd. NIVEL verwerkt de gepseudonimiseerde gegevens en publiceert openbaar zonder dat gegevens te herleiden zijn naar individuele patiënten, therapeuten of praktijken. NIVEL Zorgregistraties heeft daarnaast mogelijkheden om gegevens van verschillende disciplines aan elkaar te koppelen om een compleet beeld te geven van zorg en gezondheid in de eerste lijn.

NIVEL Zorgregistraties wordt uitgevoerd door het NIVEL (Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg) met betrokkenheid van de beroepsverenigingen en met financiering van het Ministerie van VWS. Meer informatie is te vinden op de website www.nivel.nl/zorgregistraties.